

TIESAS SPRIEDUMS (astotā palāta)

2015. gada 2. jūlijā (*)

Līgums sniegt prejudiciālu nolikumu – Sestā PVN direktīva – Noteiktu darbību sabiedrības interesēs atbrīvojumi no nodokļa – 13. panta A daļas 1. punkta b) un c) apakšpunkts – Slimnācas un medicīniskā aprūpe – Cieši saistītas darbības – Cilvēka orgānu un paraugu pērvadāšana medicīnisko analīžu vai medicīniskās vai terapeitiskās aprūpes veikšanai – Darbība pašnodarbinātās personas statusā – Slimnācas un medicīniskās aprūpes un diagnostikas centri – Līdzīgās iestādes

Lieta C-334/14

par līgumu sniegt prejudiciālu nolikumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Cour d'appel de Mons* (Beļģija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2014. gada 27. jūnijā un kas Tiesā reģistrēts 2014. gada 9. jūlijā, tiesvedībā

État belge

pret

Nathalie De Fruytier.

TIESA (astotā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs A. Ō'Kāfs [A. Ó Caoimh], tiesneši K. Toadere [C. Toader] un K. G. Fernlunds [C. G. Fernlund] (referents),

ģenerālvokāle E. Šārpstone [E. Sharpston],

sekretārs A. Kalots Eskobars [A. Calot Escobar],

ģemotvārs rakstveida procesū,

ģemotvārs apsvērumus, ko sniedza:

- N. De Fruytier vārdā – O. D'Aout, avocat,
- Beļģijas valdības vārdā – M. Jacobs un J.-C. Halleux, pārstāvji,
- Grieķijas valdības vārdā – K. Georgiadis un I. Kotsoni, pārstāvji,
- Eiropas Komisijas vārdā – L. Lozano Palacios, M. Owsiany-Hornung un C. Soulay, pārstāves,

ģemotvārs pācģenerālvokāles uzklauģšanas pieģemto lēmumu izskatģtu lietu bezģenerālvokāta secinģjumiem,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Līgums sniegt prejudiciālu nolikumu ir par Padomes 1977. gada 17. maija Sestās direktīvas 77/388/EEK par to, kā saskaņojami dalībvalstu tiesību akti par apgrozījuma nodokļiem – Kopēja pievienotās vērtības nodokļu sistēma: vienota aprēķinu bāze (OV L 145, 1. lpp.; turpmāk tekstā – “Sestā direktīva”), 13. panta A daļas 1. punkta b) un c) apakšpunkta interpretāciju.

2 Šis līgums ir iesniegts attiecībā uz tiesvedību starp *État belge* [Beļģijas valsti] un *N. De Fruytier* par civiļka organizāciju un paraugu pārvadāšanas, ko ieinteresētā persona dažādu slimnīcu un laboratoriju labā veic kā pašnodarbinātā persona, aplikšanu ar pievienotās vērtības nodokli (turpmāk tekstā – “PVN”).

Atbilstošās tiesību normas

Savienības tiesības

3 Sestās direktīvas 13. panta A daļas 1. punkta b)–d) apakšpunktā ir noteikts:

“[...] dalībvalstis atbrīvo turpmāk minētās darbības atbilstīgi noteikumiem, ko tās pieņem, lai nodrošinātu pareizu un godīgu šo atbrīvojumu piemērošanu un lai nepieautu nekādu nodokļu nemaksāšanu, apiešanu vai āunprēto izmantošanu:

[..]

b) slimnīcas un medicnisko aprūpi, kā arī ar tām cieši saistītas darbības, ko veic publisko tiesību subjekti, vai sociālos apstākļos, kas līdzinās apstākļiem, ko piemēro publisko tiesību subjektiem, – slimnīcas, medicniskās aprūpes vai diagnostikas centri vai arī citas pienācīgā kārtībā atzītas līdzīgās iestādes;

c) medicniskās aprūpes sniegšanu, darbojoties medicniskās vai paramedicniskās profesijās, ko noteikusi attiecīgā dalībvalsts;

d) civiļka organizāciju, asiņu un piena piegādāšanu.”

4 Šīs direktīvas 13. panta A daļas 2. punkta a) apakšpunktā ir paredzēts, ka dalībvalstis var piešķirt organizācijām, kas nav publisko tiesību subjekti, šā panta 1. punkta b) apakšpunktā paredzēto atbrīvojumu, katrā atsevišķā gadījumā pakāujot to vienam vai vairākiem no tajā paredzētajiem nosacījumiem.

5 Minētā 13. panta A daļas 2. punkta b) apakšpunktā ir noteikts:

“preču piegādei vai pakalpojumu sniegšanai nepiešķir 1. punkta b), g), h), i), l), m) un n) apakšpunktā paredzēto atbrīvojumu, ja:

– tas nav būtiski svarīgs atbrīvotājiem darījumiem,

– to pamatmērķis ir gūt organizācijai papildu ienākumus, veicot darījumus, kas tieši konkurē ar komercuzņēmumu darījumiem, [par] kuriem jāmaksā [PVN].”

Beļģijas tiesības

6 Ar 1969. gada 3. jūlija Likuma, ar ko izveido Pievienotās vārtības nodokļa kodeksu (1969. gada 17. jūlija *Moniteur belge*, 7046. lpp.), pamatlietā piemērojamajā redakcijā (turpmāk tekstā – “PVN kodekss”), 44. pantu Beļģijas tiesību sistēmā ir transponēta Sestās direktīvas 13. panta A daļa par atbrīvojumiem dažāmu darbību sabiedrības interesēs. Tajā ir noteikts:

“1. No nodokļa ir atbrīvota tādā pakalpojumu sniegšana, kuru savas parastās darbības ietvaros veic šādas personas:

[..]

2° ģērti, zobģērti, fizioterapeiti, vecmātes, medicīnas brīvi un medicīnas māšas, slimnieku kopģji un kopģjas, slimnieku uzraugi, masieri un masieres, kuru sniegtie personas aprģpes pakalpojumi ir iekģauti to veselģbas pakalpojumu nomenklatģrģ, uz kuru attiecas obligģtģ apdrošinģšana pret slimģbģm un invaliditģti.

[..]

2. Tģpat no nodokļa ir atbrģvota:

1° pakalpojumu sniegšana un preģu piegģde, kas ir ar tiem cieģi saistģta un ko savas parastģs darbģbas ietvaros ir veikuģas slimnģcas un psihiatriskģs slimnģcas, klģnikas un dispanseri; slimo un ievainoto pģrvadģšana ar šajģ nolģkģ ģpaģi aprģkotu transportģdzekli;

[..]

l°b) cilģka orgģnu, cilģka asiģu un mģtes piena piegģdģšana;

[..].”

Pamatlieta un prejudiciģlie jautģjumi

7 *N. De Fruytier* kģ pašnodarbinģta persona ģrsta pakģautģbģ un atbildģbģ nodarbojas ar cilģka orgģnu un paraugu pģrvadģjumiem daģģdu slimnģcu un laboratoriju labģ.

8 Beļģijas nodokģu administrģcija *N. De Fruytier* veikto darbģbu aplģka ar PVN.

9 Uzskatot, ka viģas darbģba bija jģatbrģvo no PVN, *N. De Fruytier* cģla prasģbu tiesģ. *Tribunal de premiģre instance de Namur* [Namģras pirmģs instances tiesa] ar 2006. gada 1. jģnģja spriedumu un pģc tam *Cour d'appel de Liģge* [Lģģģas Apelģcijas tiesa] ar 2007. gada 26. oktobra spriedumu apmierģnja ieinteresģtģs personas prasģjumus un lģma par attiecģgiem nodokģu atbrģvojumiem.

10 Saistģbģ ar *ģtat belge* iesniegtģ kasģcijas sģdzģbu par *Cour d'appel de Liģge* spriedumu *Cour de cassation* [Kasģcijas tiesa] ar 2009. gada 18. jģnģja lģgumu sniegt prejudiciģlu nolģmumu uzdeva Tiesai prejudiciģlu jautģjumu par Sestģs direktģvas 13. panta A daģas 1. punkta d) apakģpunkta interpretģciju.

11 Tiesa savģ spriedumģ *De Fruytier* (Cģ237/09, EU:C:2010:316) nosprieda, ka šģ tiesģbu norma ir jģinterpretģ tģdģģģdi, ka tģ neattiecas uz cilģka orgģnu un paraugu pģrvadģģšanu, ko slimnģcu un laboratoriju labģ veic pašnodarbinģta persona.

12 Kasģcijas tiesa ar savu 2010. gada 16. septembra spriedumu atģģla *Cour d'appel de Liģge* spriedumu un lģdz ar to nosģtģja lietu jaunai izskatģģšanai citģ tiesģ, proti, *Cour d'appel de Mons* [Monsas apelģcijas tiesģ]. Tģ ar 2013. gada 15. februģra spriedumu atģģina apelģcijas sģdzģbu par

pieņemamu un pirms tās izskatīšanas pārbūt, kas izdeva rīkojumu par mutvairu procesa atsākšanu.

13 Šajā mutvairu procesā *N. De Fruytier* apgalvoja, ka, ja vienas darbības nav piemērojams atbilstošs nodoklis, pamatojoties uz PVN kodeksa 44. panta 2. punkta 1°b) apakšpunktu, ar ko Beļģijas tiesību sistēmā transponēts Sestās direktīvas 13. panta A daļas 1. punkta d) apakšpunkts, tam jābūt piemērojamam, pamatojoties uz PVN kodeksa 44. panta 2. punkta 1° apakšpunktu, ar ko Beļģijas tiesību sistēmā ir transponēts šīs direktīvas 13. panta A daļas 1. punkta b) apakšpunkts. Itāli šo nostāju viena pamatoja ar spriedumu lietā Komisija/Frāncija (C-76/99, EU:C:2001:12).

14 Šādos apstākļos *Cour d'appel de Mons* nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādu prejudiciālu jautājumu:

“1) Vai ar [Sestās direktīvas] 13. panta A daļas 1. [punkta] b) un c) [apakšpunktu] netiek pieauta medicīniskām analīzēm, medicīniskai aprūpei vai terapijai paredzētu paraugu un orgānu pārvadājumu, ko veic trešā persona, kas ir pašnodarbinātā persona, kuras pakalpojumu apmaksu klientam un laboratorijām veic no sociālā nodrošinājuma līdzekļiem, atbrīvotāna no PVN, tos pielīdzinot pakalpojumiem, kas ir cieši saistīti ar medicīniska rakstura pakalpojumiem, proti, tādām, kuru mērķis ir diagnosticēt, ārstēt un iespējams arī izārstēt slimības vai veselības traucējumus?

2) Vai medicīniskām analīzēm, medicīniskai aprūpei vai terapijai paredzētus paraugu un orgānu pārvadājumus, ko veic trešā persona, kas ir pašnodarbinātā persona, kuras pakalpojumu apmaksu klientam un laboratorijām veic no sociālā nodrošinājuma līdzekļiem, var atbrīvot no nodokļiem saskaņā ar [Sestās direktīvas] 13. panta A daļas 1. [punkta] b) un c) [apakšpunktu]?

3) Vai Sestās direktīvas 13. panta A daļas 1. punkta b) apakšpunktā paredzētais citu pienācīgā kārtībā atzītā līdzīgā iestādē jāinterpretē tādējādi, ka tajā ir ietvertas privātas sabiedrības, kuru pakalpojumi ir cilvēku analīžu paraugu pārvadājumi, bez kuriem nav iespējams ārstēt slimnīcā un medicīniskās aprūpes iestādē terapeitiskos mērķus?”

Par prejudiciālajiem jautājumiem

15 Ar šiem trīs jautājumiem, kuri ir jāizvērtē kopā, iesniedzējtiesa būtībā vaicā, vai Sestās direktīvas 13. panta A daļas 1. punkta b) vai c) apakšpunkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tie ir piemērojami medicīniskām analīzēm, medicīniskai aprūpei vai terapijai paredzētā cilvēka paraugu un orgānu pārvadājumiem, ko klientam un laboratorijām veic trešā persona, kas ir pašnodarbinātā persona, kuras pakalpojumu apmaksu veic no sociālā nodrošinājuma līdzekļiem, un it īpaši, vai šāda darbība ir atbilstoši joma no PVN kā ar medicīniska rakstura pakalpojumiem cieši saistīta darbība, kā tas paredzēts minētajā 13. panta A daļas 1. punkta b) apakšpunktā.

16 Vispirms ir jāatgādina, ka Sestā direktīva nosaka, ņemot vērā PVN piemērošanas jomu 2. pantā, kas attiecas uz ar nodokli apliekamiem darījumiem, papildus preču importēšanai paredzot preču piegādi vai pakalpojumu sniegšanu, kuru attiecīgās dalībvalsts teritorijā par atlīdzību veicis nodokļu maksātājs, kas rīkojas kā tās (skat. spriedumu *Verigen Transplantation Service International*, C-156/09, EU:C:2010:695, 21. punkts un tajā minētā judikatūra).

17 Tomēr šīs direktīvas 13. pants no PVN atbrīvo konkrētas darbības. Atbilstoši Tiesas pastāvīgajai judikatūrai šajā pantā minētie atbrīvojumi no nodokļa ir autonomi Savienības tiesību jēdzieni, kuru mērķis ir novārstāt šīs PVN režīma piemērošanu dažādu dalībvalstu (skat. spriedumu *Verigen Transplantation Service International*, C-156/09, EU:C:2010:695, 22. punkts un tajā minētā judikatūra).

18 Turklīt no šīs pašas judikatūras izriet, ka jūdzieni, kas izmantoti, lai apzīmētu Sestās direktīvas 13. pantā minētos atbrīvojumus, ir interpretējami šauri, ņemot vērā, ka tās ir atkāpes no vispārīgā principa, ka PVN tiek iekasēts par katru pakalpojumu, ko par atlīdzību veicis nodokļu maksātājs. Tomēr šo jūdzienu interpretācijai ir jāatbilst minēto atbrīvojumu mērķim un jāievēro nodokļu neitralitātes principa prasības, kas raksturo kopējai PVN sistēmai. Tādējādi šis šauras interpretācijas princips nenozīmē, ka jūdzieni, kas izmantoti minētajā 13. pantā paredzēto atbrīvojumu definēšanā, jāinterpretē veidā, kas tiem atēmtu nozīmi (skat. spriedumu *Verigen Transplantation Service International*, C-156/09, EU:C:2010:695, 23. punkts un tajā minētā judikatūra).

19 Kas attiecas uz medicīniska rakstura pakalpojumiem, uz tiem varētu attiecināt Sestās direktīvas 13. panta A daļas 1. punkta b) un c) apakšpunktos paredzētos atbrīvojumus. No judikatūras izriet, ka Sestās direktīvas 13. panta A daļas 1. punkta b) apakšpunkts attiecas uz slimnīcā sniegtiem pakalpojumiem, bet tajā pašā 1. punkta c) apakšpunkts attiecas uz medicīniskiem pakalpojumiem, kuri sniegti ārpus slimnīcas telpām – pakalpojuma sniedzēja privātajā dzīvesvietā, pacienta dzīvesvietā vai citur (šajā ziņā skat. spriedumus *Kügler*, C-141/00, EU:C:2002:473, 36. punkts, un *CopyGene*, C-262/08, EU:C:2010:328, 27. punkts).

20 Konkrēti attiecībā uz Sestās direktīvas 13. panta A daļas 1. punkta b) apakšpunktā ietvertu jūdzienu “medicīniskā aprūpe” un jūdzienu “medicīniskās aprūpes sniegšana” šīs direktīvas 13. panta A daļas 1. punkta c) apakšpunkta izpratnē Tiesa ir jau vairākkārt konstatējusi, ka abi šie jūdzieni attiecas uz pakalpojumiem, kuru mērķis ir diagnosticēt, ārstēt un pēc iespējas izārstēt slimības vai veselības traucējumus (skat. spriedumu *Klinikum Dortmund*, C-366/12, EU:C:2014:143, 29. punkts un tajā minētā judikatūra).

21 No tā izriet, ka uz medicīniska rakstura pakalpojumiem, kas tiek veikti ar mērķi aizsargāt, uzturēt vai atjaunot personu veselību, attiecas Sestās direktīvas 13. panta A daļas 1. punkta b) un c) apakšpunktā paredzētais atbrīvojums. Tādējādi, pat ja šīm tiesību normām ir atšķirīgas piemērošanas jomas, to mērķis ir reglamentēt visus atbrīvojumus medicīnas pakalpojumiem šaurā izpratnē (skat. spriedumu *Klinikum Dortmund*, C-366/12, EU:C:2014:143, 30. un 31. punkts, kā arī tajos minētā judikatūra).

22 Kaut arī “medicīniskai aprūpei” un “medicīniskās aprūpes sniegšanai” ir jābūt terapeitiskam mērķim, tas tomēr nenozīmē, ka pakalpojuma terapeitiskais mērķis jāsaprot ņoti šaurā nozīmē (skat. spriedumu *CopyGene*, C-262/08, EU:C:2010:328, 29. punkts un tajā minētā judikatūra).

23 Šajā gadījumā ir jākonstatē, ka tāda darbība kā pamatlīdēt, proti, cilvēka orgānu un paraugu pārvadāšana dažādu slimnīcu un laboratoriju labā, nav acīmredzami “medicīniskā aprūpe” un “medicīniskās aprūpes sniegšana” Sestās direktīvas 13. panta A daļas 1. punkta b) un c) apakšpunkta izpratnē, jo tā nav tādā medicīniskā pakalpojums, kuram nepastarpināti ir faktiskais mērķis diagnosticēt, ārstēt vai izārstēt slimības vai veselības traucējumus vai kura tiešās sekas ir veselības aizsardzība, uzturēšana vai atjaunošana (šajā ziņā skat. spriedumu *Future Health Technologies*, C-86/09, EU:C:2010:334, 43. punkts).

24 Turklīt Tiesa jau ir konstatējusi, ka pretēji Sestās direktīvas 13. panta A daļas 1. punkta b) apakšpunkta formulējumam šīs normas c) apakšpunkta formulējumā nav ietverta neviena atsauce uz darbību, kas ir cieši saistīta ar medicīniskās aprūpes sniegšanu, kaut gan šī tiesību norma seko tieši 13. panta A daļas 1. punkta b) apakšpunktā ietvertajai tiesību normai, un līdz ar to jādziņam “darbības, kas ir cieši saistītas ar medicīniskās aprūpes sniegšanu” nav nozīmes Sestās direktīvas 13. panta A daļas 1. punkta c) apakšpunkta interpretācijā (šajā ziņā skat. spriedumu *Klinikum Dortmund*, C-366/12, EU:C:2014:143, 32. punkts).

25 Līdz ar to, piekrītot visiem lietas dalībniekiem, kas iesnieguši apsvērumus šajā lietā, ir jākonstatē, ka tādai darbībai kā pamatlīdē aplūkoto nevar piemērot PVN atbrīvojumu saskaņā ar Sestās direktīvas 13. panta A daļas 1. punkta c) apakšpunktu.

26 No iepriekš minētā izriet, ka, lai atbildētu uz uzdotajiem jautājumiem, Tiesai vēl ir jāizvērtē, vai tādai darbībai kā pamatlīdē var piemērot PVN atbrīvojumu saskaņā ar Sestās direktīvas 13. panta A daļas 1. punkta b) apakšpunktu, ja šī darbība tiktu pielīdzināta pakalpojumiem, kas ir cieši saistīti ar slimnīcas un medicīnisko aprūpi. Tādēļ minētā darbība ir jāizvērtē, to aplūkojot dažādu minētā 13. panta A daļas 1. punkta b) apakšpunktā paredzēto kritēriju kontekstā, ņemot vērā arī papildu kritērijus, kas noteikti minētās direktīvas 13. panta A daļas 2. punkta b) apakšpunktā.

27 Līdz ar to ir jāuzsver, ka no Sestās direktīvas 13. panta A daļas 1. punkta b) apakšpunkta formulējuma izriet, ka tādai darbībai kā pamatlīdē var piemērot PVN atbrīvojumu vienīgi saskaņā ar šo tiesību normu kā pakalpojumiem, kas ir cieši saistīti ar slimnīcas un medicīnisko aprūpi, ja, pirmkārt, tie tiek kvalificēti kā “ar slimnīcas un medicīnisko aprūpi cieši saistītas darbības” un, otrkārt, ja to veic publisko tiesību subjekti vai sociālos apstākļos, kas līdzinās apstākļiem, ko piemēro publisko tiesību subjektiem, – slimnīcas, medicīniskās aprūpes vai diagnostikas centri vai arī citas pienācīgā kārtībā atzītas līdzīgās iestādes.

28 Attiecībā uz jādziņu “ar slimnīcas un medicīnisko aprūpi cieši saistītas darbības” Sestās direktīvas 13. panta A daļas 1. punkta b) apakšpunkta izpratnē Tiesa jau ir atzinusi, ka tas ir jāinterpretē tādā izpratnē, ka tas neietver tādās darbības kā asins analīžu veikšanu un pārvadāšanu, ja nav veikta, uzskata vai plānota medicīniskā aprūpe slimnīcā, ar ko šīs darbības ir tikai iespējami saistītas (skat. spriedumu *Future Health Technologies*, C-86/09, EU:C:2010:334, 49. punkts). No tā izriet, ka jebkāda veida paraugu pārvadāšana nav kvalificējama kā “ar slimnīcas un medicīnisko aprūpi cieši saistītas darbības”.

29 Faktiski attiecībā uz ārstniecības pakalpojumiem Tiesa ir precizējusi, ka, ņemot vērā Sestās direktīvas 13. panta A daļas 1. punkta b) apakšpunktā paredzēto atbrīvojuma mērķi, tikai tādus pakalpojumus, kas ir loģiski saistīti ar slimnīcas aprūpes un medicīniskās aprūpes pakalpojumu sniegšanu un kas ir pārdājo minēto pakalpojumu sniegšanas procesa būtisks posms, kurš nepieciešams, lai sasniegtu šo pakalpojumu sniegšanas mērķus, proti, nodrošinātu ārstniecību, var uzskatīt par “[...] cieši saistītu darbību” šīs normas nozīmē, ņemot vērā, ka veselības aprūpes izmaksas var ietekmēt tikai tie pakalpojumi, kuriem piešķirtais konkrētais atbrīvojums dod iespēju tos padarīt pieejamus privātpersonām (skat. spriedumu *Ygeia*, C-394/04 un C-395/04, EU:C:2005:734, 25. punkts).

30 Iesniedzētājam, ņemot vērā visas ar tajā izskatāmajiem strīdiem saistītās ziņas, ir jānosaka, vai pamatlīdē aplūkoto darbību var vai nevar atzīt par nepieciešamu.

31 Tādējādi, ja iesniedzētājam izdarītu secinājumu, saskaņā ar ko minētā darbība tiešām ir slimnīcas aprūpes un medicīniskās aprūpes pakalpojumu sniegšanas procesa nepieciešams posms, lai sasniegtu to terapeitiskos mērķus, būtu jāpārbauda, vai šo darbību veic publisko

tiesību subjekti vai sociālos apstākļos, kas iedzina apstākļiem, ko piemēro publisko tiesību subjektiem, – slimnīcas, medicīniskās aprūpes vai diagnostikas centri vai arī citas pienācīgākārtā atzītas iestādes.

32 Bez šaubām, tūdu pārvadātāju kā pamatlīdēt nevar kvalificēt nedz kā “publisko tiesību subjektu”, nedz kā “slimnīcu”, “medicīniskās aprūpes centru” vai “diagnostikas centru”, kas darbojas sociālos apstākļos, kuri iedzina apstākļiem, ko piemēro publisko tiesību subjektiem Sestās direktīvas 13. panta A daļas 1. punkta b) apakšpunkta izpratnē.

33 Līdz ar to ir jāpārbauda, vai uz šādu pārvadātāju var attiecināt jēdzienu “citas pienācīgākārtā atzītas iestādes”, kas veic attiecīgo darbību tādās pašās apstākļos minētās tiesību normas izpratnē.

34 Šajā ziņā ir tā, ka pamatlīdēt *N. De Fruytier* kā pašnodarbinātā persona nodarbojas ar cilvēka orgānu un paraugu pārvadājumiem dažādu slimnīcu un laboratoriju labā, bet viņas uzņēmums nav kvalificējams kā “iedzīgu” tām iestādēm, kas ir viņas sniegto pakalpojumu pasūtītājas.

35 Patiešām no judikatūras, kas attiecas uz komersanta kvalificēšanu kā “iedzīgu” [iestādi] slimnīcai, medicīniskās aprūpes vai diagnostikas centram Sestās direktīvas 13. panta A daļas 1. punkta b) apakšpunkta izpratnē, izriet, ka jēdziens “iestāde” jāpaši norāda uz individuāli noteiktas apvienības esamību, kas veic pašu uzdevumu (skat. spriedumu *Gregg*, C/216/97, EU:C:1999:390, 18. punkts). Tiesa ir arī atzinusi, ka privāttiesību subjekts, kas ir laboratorija, kura veic medicīniskās diagnostikas analīzes, ir jāuzskata par “slimnīcu” un “medicīniskās aprūpes vai diagnostikas centru” “iedzīgu” iestādi šīs tiesību normas izpratnē, ja šīs analīzes sava terapeitiskā mērķa dēļ ietilpst “medicīniskās aprūpes” jēdzienā, kas paredzēts minētajā tiesību normā (skat. spriedumus *L.u.P.*, C/106/05, EU:C:2006:380, 18. un 35. punkts, kā arī *CopyGene*, C/262/08, EU:C:2010:328, 60. punkts).

36 Šajā gadījumā ir jākonstatē, ka pārvadātājs, kas ir pašnodarbinātā persona kā *N. De Fruytier*, jāpaši atšķirībā no laboratorijas, kura ir privāttiesību subjekts, kas veic medicīniskās diagnostikas analīzes ar terapeitisku mērķi, – nav individuāli noteikta apvienība, kas veic tūdu pašu pašu uzdevumu kā slimnīcas vai medicīniskās aprūpes vai diagnostikas centri. Līdz ar to tūdu pārvadātāju nevar kvalificēt kā šīm iestādēm vai centriem “iedzīgu iestādi” Sestās direktīvas 13. panta A daļas 1. punkta b) apakšpunkta izpratnē un tādējādi tam nevar saskaņā ar šo tiesību normu piemērot PVN atbrīvojumu.

37 Pretīji tam, ko uzsver *N. De Fruytier*, nodokļu neitralitātes princips nevar ietekmēt šo secinājumu. Kā Tiesa jau ir atzinusi, šis princips neapjauj paplašināt atbrīvojuma no nodokļa piemērošanas jomu, ja nav nepārprotamas tiesību normas, jo minētais princips nav primāro tiesību norma, ar kuru var tikt noteikta atbrīvojuma no nodokļa spēkā esamība, bet gan interpretācijas princips, kurš ir jāpiemēro paralēli principam par atbrīvojumu šauru interpretāciju (skat. spriedumu *Klinikum Dortmund*, C/366/12, EU:C:2014:143, 40. punkts un tajā minētā judikatūra).

38 Visbeidzot, ja pamatlīdēt aplūkot darbība neatbilst Sestās direktīvas 13. panta A daļas 1. punkta b) apakšpunktā paredzētajiem kritērijiem, nav jāizvērtē šīs direktīvas 13. panta A daļas 2. punkta b) apakšpunktā esošie kritēriji.

39 Ēmot vērā iepriekš minētos kritērijus, uz uzdotajiem jautājumiem ir jāatbild, ka Sestās direktīvas 13. panta A daļas 1. punkta b) un c) apakšpunkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tie nav piemērojami medicīniskām analīzēm, medicīniskai aprūpei vai terapijai paredzētu cilvēka paraugu un orgānu pārvadājumiem, ko klīnikām un laboratorijām veic trešā persona, kas ir

pašnodarbin?ta persona, kuras pakalpojumu apmaksu veic no soci?l? nodrošin?juma l?dzek?iem. It ?paši š?dai darb?bai nevar piem?rot atbr?vojumu no PVN k? ar medic?niska rakstura pakalpojumiem cieši saist?tai darb?bai, k? tas paredz?ts min?t? 13. panta A da?as 1. punkta b) apakšpunkt?, jo šo trešo personu, kas ir pašnodarbin?ta persona, nevar kvalific?t nedz k? “publisko ties?bu subjektu”, nedz k? “slimn?cu”, “medic?nisk?s apr?pes centru” vai “diagnostikas centru”, vai jebkuru citu “pien?c?g? k?rt? atz?tu l?dz?gu iest?di”, kas darbojas soci?los apst?k?os, kuri l?dzin?s apst?k?iem, ko piem?ro publisko ties?bu subjektiem.

Par ties?šan?s izdevumiem

40 Attiec?b? uz pamatlietas pus?m š? tiesved?ba ir stadija proces?, kuru izskata iesniedz?jtiesa, un t? lemj par ties?šan?s izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsv?rumus Tiesai, un kas nav min?to pušu izdevumi, nav atl?dzin?mi.

Ar š?du pamatojumu Tiesa (astot? pal?ta) nospriež:

Padomes 1977. gada 17. maija Sest?s direkt?vas 77/388/EEK par to, k? saska?ojami dal?bvalstu ties?bu akti par apgroz?juma nodok?iem – Kop?ja pievienot?s v?rt?bas nodok?u sist?ma: vienota apr??inu b?ze, 13. panta A da?as 1. punkta b) un c) apakšpunkts ir j?interpret? t?d?j?di, ka tie nav piem?rojami medic?nisk?m anal?z?m, medic?niskai apr?pei vai terapijai paredz?tu cilv?ka paraugu un org?nu p?rvad?jumiem, ko kl?nik?m un laboratorij?m veic treš? persona, kas ir pašnodarbin?ta persona, kuras pakalpojumu apmaksu veic no soci?l? nodrošin?juma l?dzek?iem. It ?paši š?dai darb?bai nevar piem?rot atbr?vojumu no PVN k? ar medic?niska rakstura pakalpojumiem cieši saist?tai darb?bai, k? tas paredz?ts min?t? 13. panta A da?as 1. punkta b) apakšpunkt?, jo šo trešo personu, kas ir pašnodarbin?ta persona, nevar kvalific?t nedz k? “publisko ties?bu subjektu”, nedz k? “slimn?cu”, “medic?nisk?s apr?pes centru” vai “diagnostikas centru”, vai jebkuru citu “pien?c?g? k?rt? atz?tu l?dz?gu iest?di”, kas darbojas soci?los apst?k?os, kuri l?dzin?s apst?k?iem, ko piem?ro publisko ties?bu subjektiem.

[Paraksti]

* Tiesved?bas valoda – fran?u.